

Statsråd Jon-Ivar Nygård
Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Deres referanse:

Vår referanse:

Siri Espe, interessedepolitisk leder
siri@ungefunksjonshemmede.no

Vår dato:

19.12.2023

Unge funksjonshemmedes krav til statsbudsjettet 2025

Unge funksjonshemmede leverer med dette våre krav til statsbudsjettet for 2025 på Samferdselsdepartementets områder.

Universell utforming av kollektivtransporten

Det å bygge og utbedre kollektivtilbudet i Norge er en del av samfunnsutviklingen der bærekraft og klima- og miljø står i fokus. Målet er at folk skal kunne ta klima- og miljøvennlige valg. For funksjonshemmede og kronisk syke er transport et viktig hjelpemiddel til et enklere og mer selvstendig liv. Det er viktig at den offentlige transporten er universelt utformet slik at man ikke opplever det som en barriere å komme seg fra en plass til en annen. Universell utforming av kollektivtransporten vil blant annet bidra til at Norge oppfyller FNs bærekraftsmål nummer 9 - Industri, innovasjon og infrastruktur, 11 - Bærekraftige byer og lokalsamfunn og 13 - Stoppe klimaendringene. I mål 11.2 står det:

«Innen 2030 sørge for at alle har tilgang til trygge, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris og bedre sikkerheten på veiene, *særlig ved å legge til rette for kollektivtransport og med særlig vekt på behovene til personer i utsatte situasjoner, kvinner, barn, personer med nedsatt funksjonsevne og eldre*».

15. juni 2021 vedtok Stortinget å be regjeringen gjøre nødvendige endringer for å sikre at universell utforming av samferdselssektoren innarbeides som et overordnet mål i all transportplanlegging for å oppnå at Norge blir universelt utformet innen 2035. Samtidig mangler det en reell satsning på å universelt utforme kollektivtransporten. Det ser vi eksempelvis på jernbaneområdet. Der går det først og fremst ekstremt sakte med oppgradering og universell utforming av jernbanestasjoner. Videre gjøres det innkjøp av nye fjerntog som ikke fyller kravene til universell utforming. Utad sies det at vi ønsker å bygge et samfunn der enkeltmennesket skal kunne ta bærekraftige valg og leve mer klimavennlig. Det gjelder tydeligvis ikke for funksjonshemmede.

Som et ledd i oppgraderingen av jernbanestasjonene mener Unge funksjonshemmede det er særlig viktig å iverksette selvmordsforebyggende tiltak. Det mest effektive tiltaket for

selvmordsforebygging er fysiske barrierer som gjør et selvmordsforsøk umulig eller vesentlig vanskeligere. Det å sikre jernbanestasjoner som er særlig utsatt for selvmord, slik som Lillestrøm stasjon, med fysiske barrierer på de plattformene der det passerer tog med høy hastighet er et godt og effektivt tiltak. Dette mener vi kan gjøres med relativt enkle løsninger som gjerder/porter langs plattformkanten, for å hindre at folk kan stå for nærme kanten når det kommer et tog i høy hastighet.

Unge funksjonshemmede ber regjeringen:

- *Prioritere oppgradering av flere togstasjoner til universell utforming- og tilgjengelighetsstandard i sin innstilling, herunder;*
  - *Iverksette selvmordsforebyggende tiltak på stasjoner som er særlig utsatt for selvmord.*
- *Gjennom forskrift sette 2035 som endelig frist for universell utforming av kollektivtransporten.*

TT-ordningen

Utrulling av den nasjonale TT-ordningen skulle i utgangspunktet fullføres i 2020, men noen av de mest folkerike fylkene er fortsatt ikke inkludert i ordningen. Det er derfor viktig at ordningen i 2025 omfatter hele landet.

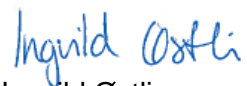
Frem til nå har den nasjonale TT-ordningen særlig rettet seg mot synshemmede og rullestolbrukere. Unge funksjonshemmede mener det er nødvendig med en nasjonal TT-ordning som er tilgjengelig for alle funksjonshemmede som har behov for dette. Når ordningen har blitt nasjonal, og alle fylkene er med, må departementet tydeliggjøre prinsippet om individuell behovsprøving på grunnlag av funksjonsgrad for å motta utvidet TT-transport, uavhengig av type funksjonsnedsettelse.

Når alle fylkene er inkludert i ordningen vil en overføring til fylkeskommunens rammetilskudd kunne medføre at midler til ordningen blir brukt på andre måter, og at den nasjonale TT-ordningen ikke blir den gode ordningen som nå bygges opp. Regjeringen må sikre at TT-brukere som har behov for det får minst 200 turer i året. For å sikre ordningen må den rettighetsfestet. Videre bør den forvaltes av NAV, og ses i sammenheng med andre transportordninger for funksjonshemmede.

Unge funksjonshemmede ber regjeringen:

- *Fullfinansiere nasjonal TT-ordning i budsjettet for 2025.*
- *Rettighetsfeste ordningen, organisere den gjennom NAV og sikre minimum 200 turer i året.*

Med vennlig hilsen,

Ingvild Østli
Generalsekretær
Unge funksjonshemmede

Ingrid Thunem
Styreleder
Unge funksjonshemmede

Kopi: Kulturdepartementet v/Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffery.